ชื่อวิทยานิพนธ์ **พฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา**

ผู้เขียน นายถาวร แซ่ลิ่ม

สาขาวิชา การจัดการธุรกิจเกษตร

ปีการศึกษา 2551

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ลักษณะทั่วไปทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้บริโภคอาหารมังสวิรัติ (2) พฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติ (3) ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารมังสวิรัติ (4) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจกับระดับการบริโภคอาหารมังสวิรัติ และ (5) ปัญหาและอุปสรรคในการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภค ในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริโภคที่มาใช้บริการร้านอาหารมังสวิรัติในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 120 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Statistic) ผลการศึกษาพบว่า

ผู้บริโภคส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.3 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 31.4 ปี มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 61.7 ผู้บริโภคส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 97.5 ได้รับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 64.2 อาชีพหลักของผู้บริโภค เป็นนักเรียน นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 25.8 มีรายได้ส่วนบุคคล 5,000-10,000 บาทต่อเดือน คิดเป็น ร้อยละ 32.5 มีรายได้ครอบครัว 20,001-30,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 32.5 และมีรายจ่ายครอบครัว 10.000-20,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 40.8

ด้านพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคส่วนใหญ่รับประทานอาหารมังสวิรัติแบบที่ดื่มนมและกินไข่ได้ คิดเป็นร้อยละ 82.5 มีจุดประสงค์หลักในการรับประทานอาหารมังสวิรัติเพื่อสุขภาพที่ดี คิดเป็นร้อยละ 87.5 มีระดับความถี่ในการรับประทานอาหารมังสวิรัติ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 วันต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 69.2 มีระยะเวลาในการรับประทานอาหารมังสวิรัติน้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.3 ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าทางโภชนาการจากอาหารมังสวิรัติระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 70.0 ผู้บริโภคที่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับประโยชน์อาหารมังสวิรัติ คิดเป็นร้อยละ 79.2 ได้รับข้อมูลผ่านสื่อหนังสือเพื่อสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 62.1 มีการอ่านหนังสือเป็นงานอดิเรก คิดเป็นร้อยละ 86.7 ชนิดหนังสือที่อ่านมากที่สุด คือ หนังสือเกี่ยวกับสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 57.7 มีการปฏิบัติธรรม รักษาศีลตามหลักศาสนา คิดเป็นร้อยละ 76.7 ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีการออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 82.5 ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายสำหรับการบริโภคอาหารมังสวิรัติน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 67.5 เลือกรับประทาน ที่ร้านขายอาหารมังสวิรัติ คิดเป็นร้อยละ 70.8 ส่วนใหญ่ไปใช้บริการร้านอาหารมังสวิรัติประจำ คิดเป็นร้อยละ 53.3 เพราะเหตุผลด้านความสะอาดของร้านอาหาร คิดเป็นร้อยละ 60.7 ผู้บริโภคส่วนใหญ่เลือกไปใช้บริการประเภทของร้านขนาดเล็กที่มีอาหารมังสวิรัติสำเร็จรูปแล้วตักขายให้กับลูกค้า คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมา ผู้บริโภคส่วนใหญ่ไม่ได้ปรุงอาหารมังสวิรัติรับประทานเอง คิดเป็นร้อยละ 75.8 ส่วนผู้บริโภคที่ปรุงอาหารมังสวิรัติรับประทานเอง มีการนำโปรตีนเกษตรมาปรุงอาหาร คิดเป็นร้อยละ 72.4 การเลือกใส่โปรตีนเกษตรในการปรุงอาหารมังสวิรัติ นำมาปรุงอาหารประเภทผัด คิดเป็นร้อยละ 42.8 ผู้บริโภคส่วนใหญ่นิยมรับประทานอาหารมังสวิรัติประเภทแกงจืด คิดเป็นร้อยละ 27.5 และให้ความสำคัญกับเครื่องหมาย Clean Food Good Taste จากร้านอาหารมังสวิรัติ ซึ่งมีความคิดเห็นต่อร้านอาหารมังสวิรัติที่ขายอยู่โดยทั่วไป ถูกหลักโภชนาการและปลอดภัยบางแห่ง คิดเป็นร้อยละ 83.3

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคระดับมากที่สุด คือ ความสะอาดและปราศจากสารพิษของอาหารมังสวิรัติ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคระดับมาก คือ ความของร้านอาหารมังสวิรัติ อาหารมังสวิรัติมีไขมันและครอเรสเตอรอลน้อย นอกจากนั้นยังพบว่าปัจจัยทางด้านเพศ ที่มีอิทธิพลต่อระดับการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภค อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ปัญหาหลักที่ผู้บริโภคอาหารมังสวิรัติ พบคือ เรียงตามลำคับปัญหาที่พบจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านราคา พบว่า อาหารมังสวิรัติมีราคาแพงมาก ด้านสถานที่ พบว่า ร้านจำหน่ายมีน้อยและหาซื้อยาก ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า ร้านอาหารมังสวิรัตินั้นมีเมนูอาหารเดิมๆ ไม่มีการปรับปรุงหรือคิดเมนูใหม่ๆ ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า ไม่มีการประชาสัมพันธ์ถึงคุณค่าและประโยชน์ได้รับจากการรับประทานอาหารมังสวิรัติ จึงทำให้อาหารมังสวิรัติไม่เป็นที่นิยมของผู้บริโภค